

Friedrich Clatte Johann Jacob Behren von

Disputatio Iuridica De Homicidio

Rostochii: Richelius, 1647

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn731864697>

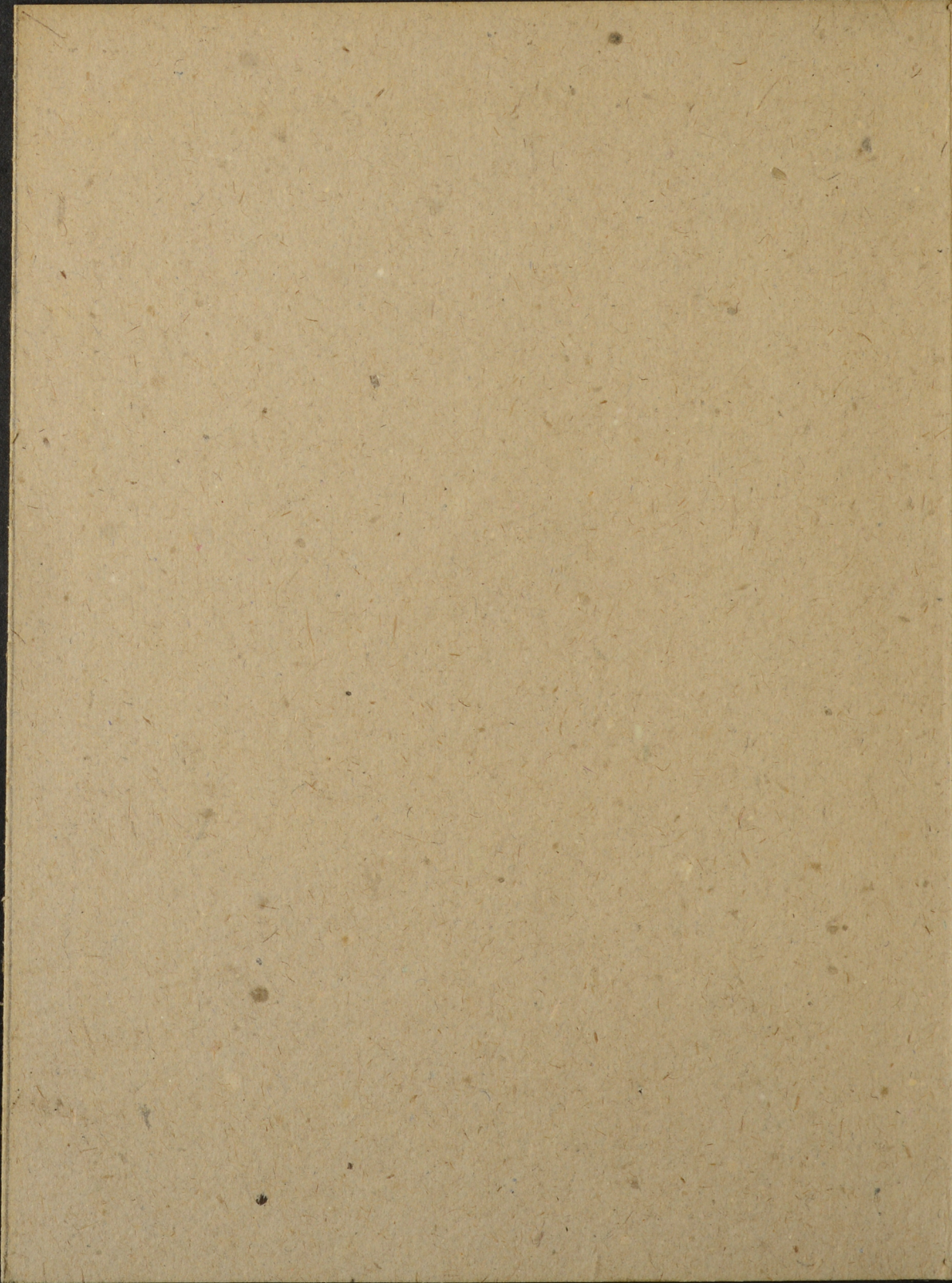
Druck Freier Zugang

Nord
(und Hinrichtung)

R. U. j. 1647.

Clette - v. Behren. Nord.

107
Vc-302 21
DISPUTATIO JURIDICA
DE
HOMICIDIO

Quam
DEO ASSISTENTE

53

*Permissa Amplissima Facultatis Juridica, in
florentissima ad Varnum Academia patria*

SUB PRÆSIDIO

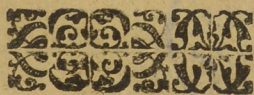
DN. FRIDERICI CLATTEN

J. U. D. Reverendi Consistorii ac Judicii Provincialis
Illustris. Ducum Megapol. Advocati & Procuratoris,
Patroni summè venerandi,

Publicè Doctorum amico examini submitit

JOHAN JACOB von BEHREN.

*Die 31. Julij in Auditorio Majori horis
conferri maturini.*

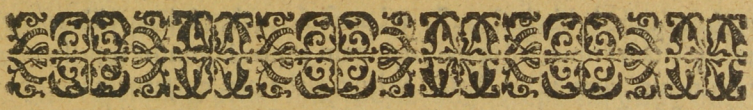
ROSTOCHII,

Typis Johannis Richelij Senat. Typogr,

ANNO M. DC. XLVII.

1647

Συὺ θεῶ.

Criminum omnium secundum, quod post hominem à Deo creatum, in terra patratum est, fuit homicidium. Nam πρωτόπλαστον nostrorum prævaricatio, primum læsæ Majestatis crimen fuit Gen. 3. atq; adeo omnium criminum fons & caussa. Hinc Cain diro & impio scelere fratrem germanum Abelem occidendo, nefarium alterum Homicidii crimen subjunxit d. Gen. c. 4. Damhaud, in Pr. Cr. c. 67. n. 1. & 2. Quumq; pro dolor exulceratis hisce temporibus, hæc atrox & pestilens interficiendi lues, belluinis perversorum mortalium moribus valde frequentetur, & disputationes, contentiones ac deliberationes gravissimæ inde cotidie oriantur: igitur animus nobis est, de hac materia sequentes theses, placido Dd, discursui submittere;

THESIS I.

Homicidium (ad quod coercendum Cornelius Sylla Dictator legem tulit l. 2. §. capta. 32. vers. deinde ff. de O. J. vid. ad eloquentiam Ducem certissimum Cic. pro A. Cluent. c. 20. in pr. & Magistrum compositæ dicendi brevitatis Sveton. in Cæs. c. 11. in f.) in genere est hominis cædes. Estq; illud vel criminolum, vel non.

2. Criminolum homicidium est publicum crimen l. 1. ff. de publ. jud. Rubr. I. de pub. jud. quo quis consulto & doloso occidendi animo hominem percutit l. 1. §. Divus 3. l. in lege 7. l. pen. ff. l. 1. C. h.

3. Hominem autem intelligimus cujuscunq; sexûs, conditionis & ætatis l. 1. §. 2. ff. l. f. C. h. l. unde Neratius 23. §. si dolo. 9. ff. ad L. Aquil. Omnes enim ad imaginem Dei figurati sumus l. 17. C. de pen. qui omnibus consimilem naturam, vitam & animam dedit l. hos accusare 12. ff. de accusat.

4. Itaq; non ille solummodo extirpator generis humani perhibetur

ter homicidioq; obvinctus est, qui masculo, qui nobili, qui libero, qui
adulto vitam eripit: sed & qui foeminam (quæ hominis appellatione
continetur *l. hominū 12. ff. d. V. S.*) qui plebeium, qui servum sive pro-
prium sive alienum, qui infantem interimit *Gen. 9. v. 6. Exod. 20. v. 13.*
& 21. v. 12. Num. 35. v. 30. & seqq. l. 1. §. 2. l. circumcidere 11. §. 1. v. 2.
ff. & l. pen. C. h. t. l. inde 23. §. si dolo. 9. ad L. Aqu. l. 1. C. de emend. ser-
vor.

5. Immo qui animatum foetum in utero materno necat, homici-
da est *l. si quis 38. §. qui abortionū 5. & l. seq. ff. de pæn. c. si aliquis, §. X.*
de homic. Const. Crim. Car. V. art. 121. & 132.

6. Sic quoq; illum qui *αὐτοχρησίου*, malâ conscientiâ ductus, ex-
ercet, homicidam recte dicimus *Exod. 20. vers. 13. l. liberorum 11. §. non*
solent. 3. ff. de hi qui nos ant. infam. l. 2. ff. de bon. eor. qui ante sent. Const.
Crim. art. 137. quum Dominus suorum membrorum nemo videatur
l. liber homo 12. ff. ad L. Aquil.

7. Nec interest quo teli (quod vocabulum quam in jure significa-
tionem habeat *v. §. item lex Cornelia 5. l. de P. F. l. 227. §. telum 2. ff. de*
V. S.) genere homicidium fiat, gladio an fuste. Nam qui ense aliove
instrumento ad faciendam eadem idoneo verberaverit: is indubitatè
voluntate & animo occidendi id admisisse creditur *l. 1. §. Divus 3. ff. h.*

8. Quod si baculo, clavo aut cucuma, aut cultello domestico,
castrum, non punctum, vid patrem veritatis Bartol. *ad l. 1. n. 2. & l. f. ff. ad*
L. Jul. de vi publ. quis percussit; tum quod hæc instrumenta ad alium
usum, quam ad eadem sint facta non videbitur animo occidendi (nisi
contrarium circumstantiæ svadeant) percussisse *d. l. 1. §. Divus 3. ff. h.*

9. Porro species criminosi homicidii sunt tres. 1. Homicidium in
specie ita sumtum, 2. Veneficium, & 3. Parricidium.

10. Estq; Homicidium in specie, quum quis extraneæ personæ te-
lo vitam adimit, qui in jure à sica (significationem ejus *v. §. 1. de P. F.*)
sicarius perhibetur *t. 1. ff. & C. h.*

11. Homicida alius proprie talis est, qui hominem verè, & quidem
per se occidit *l. 1. in pr. §. 3. ff. h;* alius pro homicida habetur *l. ad. & l.*
nihil interest 15. ff. h.

12. Genus Prohomicidarum verò est triplex. Primum continet
eos, qui ipsi quidem aliquem immediate interficere student, sed volun-
tate

tate

rate exitum non habente, ut sunt cum telo hominis occidendi causa ambulantes l. 1. in pr. ff. l. i. qvi 7. C. b. § 1. l. de P. J.

13. Secundi generis Prohomicida sunt, qui operam dant, ut quis non a se immediate, sed alio modo communi luce privetur; ut sunt I. Magistratus qui publico iudicio praesunt, si operam dant, quod quis falsum iudicium profiteatur, ut quis innocens conveniatur & condemnatur l. 1. in pr. ff. b. aut quando II. Magistratus iudexve quaestoris sub capitalem causam pecuniam accipit, ut quis publica lege reus fiat, d. l. 1. § 1.

14. Et non immerito ille sicarius perhibetur, qui mortis causam praebet, quamvis non occidat, ut est III. mandator, IV. auxilium & opem ferens l. nihil interest ff. b. l. non ideo 5. C. de accus. V. consilium praebens VI. nuncius sciens literas homicidii portans Damh. Pr. Cr. 6. 70. n. 5. & 9. VII. falsum quoque testem qui linguae suae veneno ad iniquam condemnationem quemquam adigit, IIX. falsaque iudicia confidentem, confutandam curantem, subornando videlicet testes, qui falsum testimonium perhibeant, quod quis innocens publici iudicii reus fiat, & capitis damnatur l. 1. § 1. l. 3. §. item 4. ff. l. 6. C. b

15. Ceterum ex numero secundi generis Prohomicidarum est IX. qui servum sine iudice ad bestias depugnandas vel dat vel vendit l. circumcidere 1. §. 1. & 2. ff. b. X. qui naufragium suppressit XI. qui sciens passus familiam suam adipiscendam, recuperandam possessionis causa arma sumere XII. qui autor seditionis fuit, quod quis interemptus est l. 3. §. item 4. ff. b. XIII. qui liberos exponunt in locum solitarium & a conspectu hominum remotum, infantes praesertim sanguinolentos, ut inedia pereant, vel a bestiis consumantur l. nihil interest 15. ff. b. l. 4. ff. de agnosc. liber. Const. Car. V. art. 124.

16. Tercio sub genere Prohomicidarum comprehenduntur illi qui libidinis vel promercii causa hominem castrant, l. 3. §. item 4. l. 4. §. ff. qvithibias faciunt l. 5. aut filios suos circumcidunt l. circumcidere §. n. ff. b.

17. Jam de poena homicidarum videamus. Homicida in honore aliquo positi, olim ex L. Corn. & consuetudine post obtenta, insulae deportatione, & omnium bonorum ademptione: humiliores vero capite pledebantur l. 3. §. legu 5. l. pen. ff. b. Jure novo autem iustiniano

v. §. *item lex. 5. J. de P. J. & l. si quib. 3. C. h. jurevé imperii per Conf. Cr. art. 137.* gladio ultore feriuntur, quæ poena juri divino consentanea est. *Gen 9 v. 6. Exod. 21. v. 12. Num. 35. v. 16. & 30. Matth. 26. v. 52. Apocalyps. 17. v. 10.*

18. Plane voluntarii homicidæ, ut publici & famosi latrones, qui in viis publicis homines ferro aggrediuntur, Jus justinianum furcæ affligendos constituit. in *l. capitalium 28. §. famosos 15. ff. de pœn.* jure Carolino rotâ tunduntur *C. C. art. 137.* & jure justiniano in *d. l. 28. §. 15.* quodammodo moribus recepto, rotæ ipsi, & plerumq; iis in locis ubi grassati sunt, imponuntur, ut & conspectu deterreantur alij ab iisdem facinoribus, & solatio sit cognatis & affinibus interemtorum eodem loco poena reddita. Quin & apud multos inolevit, ut post executionem peractam, ad majorem atrocitatis detestationem, appendere soleant rotæ eadem instrumenta, quibus atrocitatis commiserunt, aut similia indicia, aut baculos, quibus pertranseunti monstraretur atrocitatem, aut commissa homicidia juxta numerum baculorum v. *Damb. Pr. Cr. c. 88. n. 7.*

19. In homicidio in personis in dignitate versantibus, in suo Domino, &c. commisso, poena exasperatur, ita ut cadentibus forcipibus ejusmodi violatores generis humani adurantur, & trahæ impositi Rei ad locum supplicii ducantur, ibiq; gladio si homicidæ, vel si latrones rotâ tundantur *Conf. Cr. d. art. 137.*

20. Qui malâ conscientia sui ipsius homicidæ fit, is ignominiosâ sepulturâ afficitur *c. placuit 12. cau. 27. q. 5.* & consueto luctu plangendi non est prosequendus *l. liberorum 11. §. non solent 3. ff. de hî qui nor. infam.* At jure Saxon. aliisvè locis receptum est, ut istius cadaver per fenestram aut tectum domûs, in qua sibi mortem conscivit, vel funibus è domo non per ostium, sed per foramen & foveam sub limine domûs effossam extrahatur (utpote quòd indignum sit ob propriæ vitæ extinctionem, eodem ostio & limine egredi, per quod vivum valensq; exiverat) & trahæ impositum per carnificem in locum infamem bestiarum cadaveribus destinatum, exportetur, & inibi projiciatur, aut dolio inclusum in locum profluentem demergetur, vel in furca non patibulo suspendatur *Mej. in Coll. Arg. t. de bon. eor. qui ant. sent. th. 5. Damb. in P. C. c. 90. n. 1. & 9.*

21. Inq;

21. Inq; reatu si mortem sibi intulit ob crimen, de quo convictus vitam amittat, tunc in illius bona heredes non succedunt, sed filio ea applicantur C. C. art. 135. & *ibid.* Gobl. cum quo concordat l. 2. & 3. ff. de bon. eor. qui. ant. sent. l. in fraudem 45. §. ejus bona 2. ff. de jur. fisc. l. 1. & 2. C. de bon. eor. qui. mort. sibi. Siverò per alium intervenientem prohibitus, quo minus nefarium cœptum compleverit, quamvis multis videatur ultimo supplicio dignus; tamen consuetudo obtinuit, ut citra mortem arbitrariâ poenâ plectatur v. *Damb. d. l. d. c. n. 14. in. f.*

22. De poena prohomicidarum primi generis v. *rh. 12.* hoc tenendum, quòd jure justiniano sit eadem, quæ ipsis homicidis est l. 1. in pr. & §. Divus 3. l. Divus 14. ff. l. ù qui 7. C. h. §. item lex Cornelia 5. l. de F. 7. l. aut facta 16. §. eventus 8. ff. de poen. *Damb. in P. C. c. 67. n. II. & seqq.* Sed moribus nostris, & ex const. Carol. hujus improbæ voluntatis puniendæ rigor & asperitas ex causa relaxatur & remittitur & poena arbitraria est. *Damb. d. l. n. 9. Ves. h. n. 16. Duar. h. c. 2. vers. tertio ù & c. C. C. Car. V. art. 178.*

23. Ex intervallo autem vulnerato mortuo utrum fuerit vulnus lethale nec ne? id juratæ Medicorum assertioni de credulitate committitur *Gail. 2. O. III. n. 13.*

24. Inter poenam quoq; prohomicidarum secundi generis v. *rh. 13.* & ipsorum homicidarum nulla est discrepantia; modò mors inde fe-
cuta l. nihil interest 17. l. 1. in pr. & §. 1. l. 4. ff. h.

25. Mandator cædis ceu licarius tenetur d. l. nihil interest. §. 1. ff. h. l. non ideo 5. C. de accus. l. 1. §. dejecisse 12. ff. de vi & vi arm. l. non solùm 11. §. si mandatum 3. ff. de injur. l. si quò 7. §. f. ff. de fidei. Quando vero vulnerari tantùm mandavit, & mandatarius occidit, tunc arbitraria poena mandanti est dictanda per l. qui injuria 53. ff. de furt. l. 1. §. Divus 3. ff. h.

26. Assassinator (qui aliquem Christianum occidi pretio mandat alteri) ut & assassinus, qui mercedem ad incautum miserè & subdolè opprimendum accipit, puniuntur poena mortis c. 1. X. de hom. in 6. Et secundùm aliquos Assassini debent trahi ad caudam equi: alii dicunt quòd hodie Assassini per frustra scinduntur, & quòd judices hac poenâ utuntur propter criminis immanitatem & ad terrorem aliorum, referente *Claro in S. assassinum, n. 4.* Quòd si quis quempiam Christiano-

rum

rum per assassinos interfici, fecerit vel mandaverit, quamvis mors ex hoc non sequatur, tanquam Christianæ religioni æmulus, à toto Christiano populo perpetuò cum omnibus suis mundanis diffidatus est. *d. jam. c. X.* Et præterea nefarium hoc malum sc. assassinatum jura ad eo habent exosum, ut etiam fautorum bona fisco adjicienda stauerint *l. 1. & 2. § Domini C. de hijs qui latron. sape ab. Damb. in Pr. Crim. c. 85. n. 7.*

27. Auxilium operæve ferens in homicidio patrando ut principalis tenetur *l. nihil interest 15. h. vide leg. his scientiæ armarium Bartol. in l. ij qui opem 34. n. 5. ff. de furt.* Non minus & is qui consilium dedit, quo fretus & adjurus quispiam alterum adigit neci, eam citra illius consilium non commissurus, is æque ut ille qui manibus patravit homicidium plectendus est *arg. l. 2. § incidit 17. ff. ad SCR. Tarp. c. pernicioso 27. de pæn. dist. 1. c. sicur dignum 6. v. qui verò & v. clericos c. de cate. 70 II. X. de homic. Dec. ad l. consiliu 47. n. 4. ibiq; Cagn. n. 6. de R. J. De nuncio scienter portante literas mandatum homicidii continentes, secuto tandem homicidio, idem judicium esto *Damb. in Pr. Cr. c. 70. n. 9.**

28. Falsidici testes qui adulterino testimonio aliquem ad iniquam condemnationem impellunt, lege quoq; Corn. de ficariis tenentur *l. 1. § 1. ff. 3.*

29. Quam poenam sustinet servum ad bestias depugnandas dans vel vendens; item qui sciens patitur familiam recuperandæ possessionis causâ arma sumere, & qui naufragium suppressit *v. in l. ad th. 15. ab. poena tamen eorum qui naufragium suppresserunt est mutata, ita ut pro re retenta, qui occuluit quadruplum dependeat per Nov. Leon. 64. in f.*

30. Autores seditionis, pro qualitate dignitatis, aut in furcam tolluntur, aut bestiis obijciuntur, aut in insulam deportantur, inquit Paull. Jct. *in l. si quis 38. §. autores 2. ff. de pæn.* immo afficiuntur etiam poena L. J. Majestatis *l. 1. §. 1. ff. ad l. J. Majest.* Constitutionibus verò Imperii, pro criminis ratione, nonnunquam gladio, interdum etiam si circumstantiæ mitigationem requirant virgis cædi, aut perpetuo exitio plectendi erint *C. C. art. 127. ibi vè Zieritz.*

31. Generis tertii pro homicidarum, quorum mentio facta est *in th. 16,* poenam luculenter tibi monstrabunt jura *ibidem ab.*

32. Sequitur jam de altera criminosi homicidii specie, nimirum de

Venc.

Veneficio. Hujus vocabulum generalius hic sumitur; tamq; pro eo quod veneno; quam aliis artibus magicis, hominis necandi causa preparatur, intelligitur. §. 5. l. de P. 7. l. 1. l. 3. in pr. & §. 1. & 2. ff. h.

33. Veneficus itaq; est, qui hominis necandi causa venenum fecerit, vel vendiderit, vel habuerit, per jura jam all. Unde Const. Car. art. 37. in f. sancitur: Pharmacopolas sub juramento promittere debere, quod mala pharmaca, incio magistratu distribuere vel divendere haut velint privatis aut aliis, quam iis qui ea ad salutem componere possint. §. ad d. art. Ziritz.

34. Pigmentarii, qui alicui temere cicutam, salamandram, aconitum, pityocampas, mandragoram &c. dederunt inter veneficos recte continentur v. l. 3. §. 3. ff. h.

35. Ex horum grege sunt etiam ii, qui sacra impia nocturnave ut quæm obcantarent, interficerent, obligarent, faciunt, faciendave curant l. ex Scto 13. ff. h. Paull. l. 1. sent. 1. 23. §. qui sacra impia, 9.

36. Ut & qui magicis accincti artibus contra salutem hominum aliquid moliantur, ut aruspices, Mathematici, arioli, augures, chaldaei, sagæ, striges seu lamia & coeteri, quos maleficos vulgi consuetudine appellant l. 4. r. 6. & 7. C. de malef. & mathem. Paull. d. l. §. 11. Damh. P. C. c. 61. n. 80. & seqq.

37. Non minus Veneficis annumerantur ii, qui philtum ad delectandum pudicos animos ad libidinem propinant l. 4. C. d. r. aut gravis mulieri abortionis medicamentum aut poculum dant l. 3. §. 2. ff. h. l. 38. §. abortionis 5. ff. de pen. aut marem vel foeminam sterilem faciunt Sanct. Car. art. 133. c. si aliquis. X. de homicid.

38. Poena Venefici cujus in th. 33. mentionem fecimus in mare est rota, in foemina aquæ suffocatio, aliudve violentum mortis genus pro delicti & circumstantiarum ratione C. C. Car. art. 130. Nec mirum quod dicto jure, rotæ vel aquæ supplicio afficiantur, quum jure civili tantum poena gladii sit l. 3. in pr. ff. h. quia plus est hominem veneno extinguere, quam gladio occidere, secundum Imp. Anton. in l. 1. C. de malef. & mathem.

39. Ultiore ferro puniuntur quoq; Pigmentarii per l. in th. 34. all. Illorum qui impia nocturnave sacra ad incantandum, interficiendum, faciunt, aut faciendave curant, supplicia dicuntur tibi jura in th. 35. all.

B

40, Ma.

40. Maleficos quos nominavimus in *ib.* 36. olim feralis pestis absumebat *l. 6. C. de malef. & mathem.* hodie illorum vita supplicio ignis eripitur *C. C. art. 109.* Si autem nemini qui magicis artibus usi sunt, nocuerunt, pro conditione causæ aliter puniuntur *d. C. C. V. jure sc. civili supplicium capitis gladio ultore sustinere coguntur l. 5. & f. C. de malef. & Mathem.*

41. Dolo qui abigit per escam aut potum partum mulieris vitalem, aut marem enervat aut foeminam sterilem efficit, si mas sit tanquam homicida gladio; mulier verò, etiam in proprium corpus hoc modo delinquens aqva suffocatur. Ast ab actò foetu nondum animato & vitali, tunc quæsito Prudentum consilio puniuntur *C. C. art. 133. ibi Ziritz.*

42. Medici qui negligentius in cura versati sunt, aut dereliquerint curationem, aut non satis eruditi in arte sua medicando occiderint, pro damni dati & aliarum circumstantiarum ratione, animadvertendi sunt. Quòd si verò sciens prudensq; Medicus hominem necaverit, ut latronis (cui æquiparatur) poenam luat, necesse est. *C. C. art. 134. & Ziritz eod. v. l. illicitas 6. §. sicuti 7. ff. de Off. Praef.*

43. Videamus etiam paucis de Parricidio. Hoc de nefando crimine Atheniensium, sapientissimus Legistator Solon legem non tulit: nam quum interrogaretur, cur nullum supplicium constituisset in eum, qui parentem necasset, respondit, se id neminem facturum putasse. Et Princeps Romani eloqvii Tullius, sapienter illum fecisse asserit, quum de eo nihil sanxerit, quod antea commissum non erat, ne tam prohibere, quàm admonere videretur *v. Orat. pro Sext. Rosc. c. 15.* Hocvé impium & abominandum crimen apud Romanos sexentis annis inauditum fuisse testatur *Heig. p. 2. q. 33. n. 2.*

44. Ac quamvis parricidium propriè inter parentes & liberos tantùm committatur, tamen usus obtinuit, ut etiam ad alias personas, quæ aut ratione sanguinis aut necessitudinis, ad parentum jura quamproximè accedunt, extendatur. Hujusq; legis reus est: qui patrem, (nisi sit proditor patriæ, quem impune occidere possumus *l. minime 35. ff. de relig. & sumt. fun.*) matrem, avum, aviam, filium, filiam, nepotem, neptem, fratrem, sororem, patrualem, matrualem, patruum, avunculū, amatam, consobrinū, consobrinam, uxorem, virum, sponsum, spon-

sam,

240

Tam, generum, socrum, vitricum, novercam, privignum, privignam, patronum, patronam &c. occiderit, aut necari curaverit *l. 1. l. 3. l. 4. ff. ad L. Pomp. de Parric. §. alia deinde 6. l. de P. J.* Sic quoque consilii parricidii etiam si extranei sunt, ut medicus aut pharmacopola poena parricidii tenentur. *l. si sciante 7. ff. ad L. Pomp. de parrici, Damb. P. C. 6. 39. n. 6.*

45. Propter atrocitatem nefandi hujus sceleris antiquitus Romani singulare supplicium excogitaverunt: ut quos natura ipsa in officio retinere non potuisset, in magnitudine poenae submoverentur, teste optimo loquendi & agendi Magistro Cicerone *in Orat. antea ad. d. c.* Ille enim qui alicui ex linea ascendenti vel descendenti impias manus infert, & sic vitam aut armis aut veneno adimit, virgis sanguineis verberatus, in culeo insuitur, cum cane, gallo gallinaceo & viperâ, & similia, inter feriales angustias comprehensus, secundum quod regionis qualitas tulerit, vel in vicinum mare, vel in amnem projicitur, ut omnium elementorum usu vivus carere incipiat, & coelum superstiti & terra mortuo auferatur *l. poena parricidii 9. ff. ad L. Pomp. de Parricid. §. alia 6. l. de P. J. l. un. C. de hi qui parent. vel liber. occid.*

46. Fata verò properans alicui, qui non parentum liberorumve loco habetur, sed alio cognationis vel affinitatis jure jungitur, is ex jure Justiniano poenam homicidarum, gladii nimirum sustinere cogitur *l. 1. & l. 9. §. 1. ff. ad L. Pomp. de parric.* Quomodo secundum jus Carolinum *v. art. 137.*

47. Foemina quae infantem vivum & membris distinctis à Deo praeditum, clam & dolose occidit, viva in terram defoditur, & per medium corpus stipite peracuto adacto occiditur; vel etiam in aquam projicitur ad evitandum desperationis periculum. Si verò hoc teterimum scelus frequentius occurrat, ad terrorem incutiendum praedita poena defossionis stipitisque adactionis servatur: vel mulier aquis suffocanda, adhibito tamen Jctorum consilio, forcipibus candentibus laceratur. *Const. Crim. art. 131.* Hocque usu moderno adhuc frequentius esse, isthac vivi hominis defessione & pali transfixione testis est *ad d. C. C. Ziritz. De poena conjugem interficientis v. C. Kar. art. 137. S. und man mag.*

48. Nunc quoque de homicidio non criminoso & quidem intuitu

committentis paucis dicemus. Qui doli non capax hominem interficit, poenâ L. Corn. non tenetur: ut dormiens, furiosus, quem fati infelicitas excusat, & infans quem innocentia consilii tuetur. *Clamens. 6. un. de homic. l. infans 12. ff. ad L. Corn. de sicar.* Impuberem pubertati proximum doli capacem per *l. impuberem 23. ff. de furt. & l. pupillum 11. ff. de R. J.* & sic poenâ de commisso homicidio *l. impunitas 7. C. de poen. l. excipiuntur 14. ff. de Scto S.ilian.* sed mitiori afficiendum, non contra leges, earumvè rationes affirmamus *l. 1. §. impubes 32. & 33. d. 1. l. fere 108. ff. de R. J. v. Const. Crim. art. 179.*

50. Qui capax doli, absq; tamen doloso proposito, alicui vitam adimit, facit id vel culpâ directâ in eum quem occidit, ut est ille qui per ebrietatem aliquem *l. omne 6. §. 7. vers. per vinum. ff. de re milit.* vel per lasciviam *l. 4. §. 1. ff. h.* aut quando maritus uxorem in adulterio deprehensam *l. 1. §. ff. b.* occiderit. De horum poena v. hic all. text.

51. Vel non directâ culpâ, ut si quis alto se precipitans, super alium venit, eumvè occidat, aut si putator non praelamans ex arbore ramum dejicit, & pratereuntem interficit *l. 7. ff. h.* vel si defendendi mei causâ lapidem in adversarium misero & sic pratereuntem interemerit *l. si putator 31. l. scientiam 45. §. 4. ff. ad L. Aquil. §. item si putator. l. ad L. Aquil.* Hic verò non criminalis sed civilis poena locum obtinet per jura in th. all.

52. Casu homicidium committit, proptereaq; excusationem meretur & absolvi debet, secundum Diocl. & Maxim. in *l. eum qui 1. C. h.* tonfor si in loco ubi homines tonderi solent, in sua nimirum tonstrina barbam alicui radens, alterius jactu vel percussione gulam alicui præcidat, aut sagittarius miles in loco qui ad exercitandum datus est alicquem occidat *l. item 9. l. item Mela 11. ff. ad L. Aquil. §. itaq; 4. l. d. 2.* aut si putator ex arbore ramum cum proclamatione dejiciens, alicui necem inferat *l. si putator 31. ff. & §. 5. l. d. 1.*

53. Non criminofum homicidium intuitu occisi dicitur, quando aliquis stuprum sibi vel suis per vim inferentem occidit *l. 1. §. 4. ff. h.* vel qui in colluctatione publica vel pancratio adversarium interficit *l. qua actione. 7. §. 4. ff. ad L. Aquil.* aut qui nocturnum furem si sine periculo ei parcere non possit *l. furem 9. ff. h.* vel diurnum telo se defendentem *l. 4. §. 1. ff. ad L. Aquil.* cum clamoris testificatione, utroq; casu interimat *h. l. d. §.*

§4. Ad

54. Admittit etiam hujusmodi homicidium pater, qui adulterum cum filia sua, quam in potestate habet, in ipso adulterio, in propriis vel generis adibus deprehensum l. patri 20. l. nec in ea 22. §. 2. & l. seq. in pr. & §. 2. & f. ff. ad L. Jul. de adult. vel maritus qui uxoris suae adulterum necat v. l. marito 24 ff. d. 2. Item qui famosum latronem transfugam, & desertorem militum l. 1. & 2. C. quand. lic. unic. fin. jud. l. 2. §. f. ff. h. vel bannitum necidat Ord. Cam. Imp. part. 2. t. 9. §. so jehmand 2. vers. so bald auch.

56. Ad defendendam rem & bona nostra l. 1. C. und. vi. immo aliena, impunè necem alicui afferre valemus Const. Crim. art. 150. Multò itaq; magis cades ad sui & aliorum defensionem facta veniam meretur l. 2. & 3. C. h. l. 3. ff. de J. & J. l. 4. l. 5. & l. scientiam 45. §. 4. ff. ad L. Aquil. l. 1. & 2. C. quand. lic. unic. fin. jud. Const. Car. art. 129. & art. 150. Et hoc adeo verum, ut ne primum ictum quis expectare teneatur, quum melius sit in tempore occurrere, quàm post exitum vindicare. d. jam l. 1. C. d. t. l. f. C. in quib. caus. in integr. restit. Const. Crim. Car. V. art. 140.

57. An ille qui in periculo vitæ propter insultationem adversarii constitutus fugere debeat, quæstionis est? nos illud cum Const. Car. V. art. 140. negamus.

58. Sui defendendi causa in dem Burgfrieden, aliquem cum moderamine inculpatæ tutelæ occidens, puniri non posse affirmamus: nam persona quæ ad imaginem Dei creata l. 17. C. de pen. & templum Spiritus Sancti est, temper multò dignior & præstantior loco habetur.

59. Impunè necem afferre non licet ei, qui armis destitutus, elevatâ manu, alapæ duntaxat infringendæ gratiâ, alterum adortus h. sed et si 5. ff. ad L. Aquil. & l. si ut allegas 4. C. ad L. Corn. de sic.

60. Coronidis loco sciendum, quòd qui moderamine inculpatæ tutelæ, tam in personæ, quàm bonorum possessione, excedit, non ordinariè (quia dolus tanquam fundamentum legis Cornelie abest l. 1.

§. 3. & l. 14. ff. ad L. Corn. de sicar. sed extraordinario modo puniatur. Const. Crim. Car. V. art. 142.

SOLI DEO GLORIA.

Es wird jek sehr gemein/ Todtschlagen/ Hauen / Ste-
chen

Der redet nichts als von lauter Hasserbrechen
Ein ander rühmet sich/ der lästerlichen That/
Wie manchen er durch List schon auffgeopfert hat.
Wer einen vor der Faust ersicht und niederschläget
Das ist ein Heldenstück / der weis daß er nicht traget
Den Degen nur zum Schein / und ist ein solcher Mann/
Der den geringsten Schimpff auch nicht erdulden kan.

Mein Iesus was sagst du zu diesen Helden/ Tathen.
Wie werden sie dafür in Pech und Schwefel braten /
ob sie gleich offtermals der Straffe hier entgehn/
so müssen sie dennoch eins für Gericht: sehn /
wenn du wirst dermahleins uns alle vor dich stellen /
und ohne falsche List ein rechtes Urteil fellen/
nicht wie zum offtern zwar hier auff der Welt geschicht/
da man nach Gunst und Gelt ein falsches Urteil spricht/
Nie wird die Rains Art/ voll Höllen Angst und Schrecken/
Euch Berge reden zu / daß ihr sie müge bedecken
und fallen über sie: Wol dem der dieß erwägt/
und allhier einen Schew vor solchen Händlen trägt/
Dieß thust du liebster Freund/ in dem wir von dir hören
was dein Justinian und andre hiervon lehren/

Du

Du bist vielmehr bemüht zu mehren diese Wele
 zu kempffen da kein Mann erblast zur erden felt/
 Die Liebste wartet dein/ ich weis ihr wird verlangen
 Daß sie dich/ und du sie/ von Herzen mügst umfassen :
 Der Höchste wolle stets / mit seiner Gnaden Schein/
 in allem was du thust/ in ämb und bey dir seyn.

Aus schuldiger Pflichte in eyl
 verfertiget

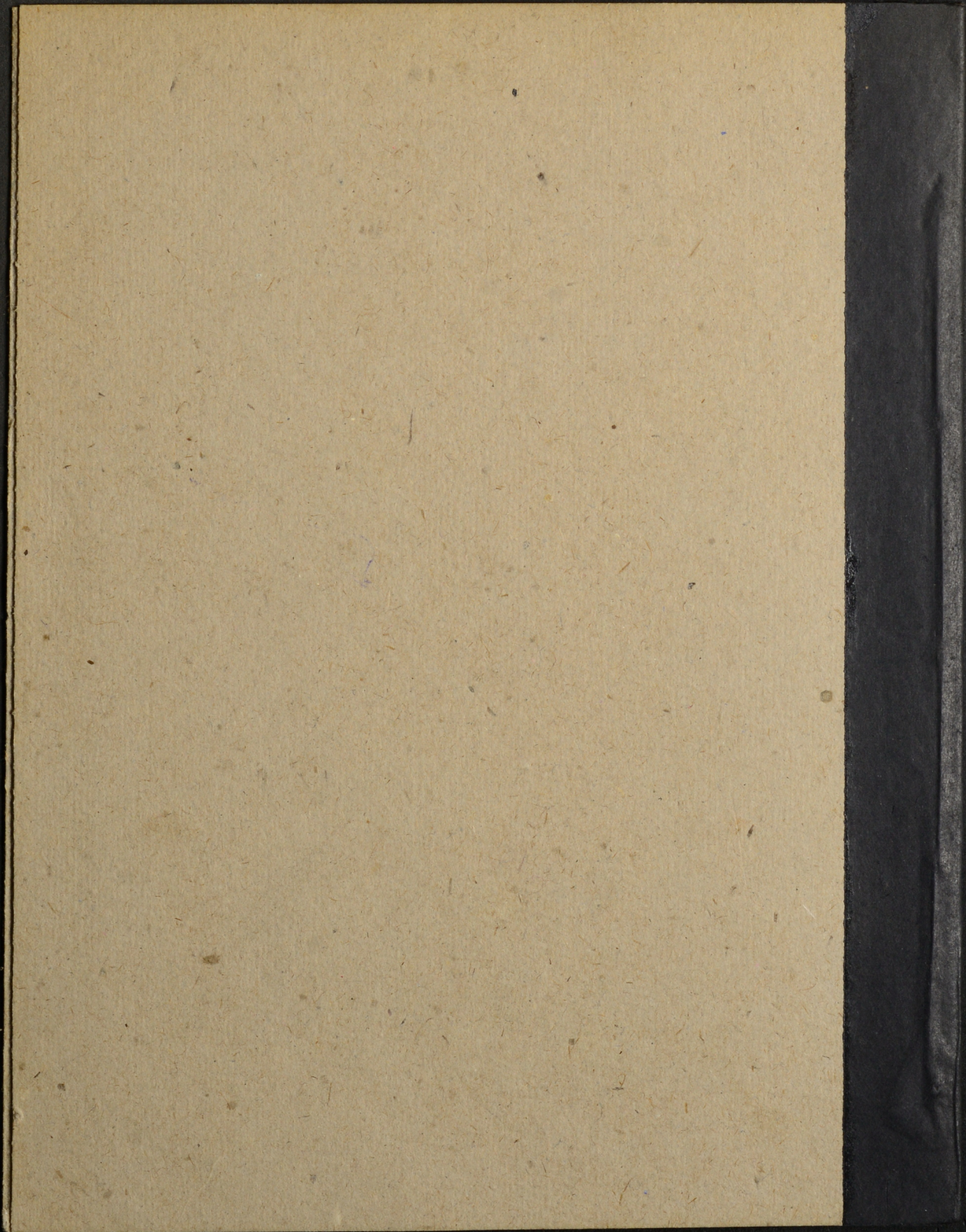
von

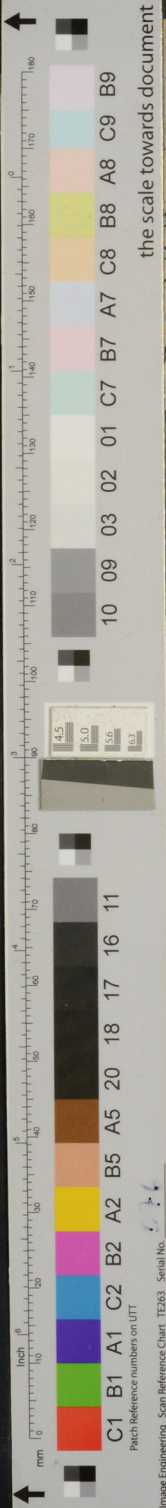
M. Henrich Bucholz.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several lines, with some larger characters that could be initials or a title. A red border is visible on the left side of the page.

the scale towards document

849

am, vitricum, novercam, privigaum, privignara,
n &c. occiderit, aut necari curaverit l. 1. l. 3. l. 4. ff.
. §. alia deinde 6. l. de P. ff. Sic quoq; conscii par-
ei sunt, ut medicus aut pharmacopola poena par-
ficiente 7. ff. ad L. Pomp. de parici, Damb. P. C. 6.

ocitatem nefandi hujus sceleris antiquitus Roma-
am excogitaverunt: ut quos natura ipsa in officio
et, si magnitudine poenae submoverentur, teste o-
gendi Magistro Cicerone in Orat. antea all. d. 6.
x linea ascendenti vel descendenti impias manus
t armis aut veneno adimit, virgis sanguineis ver-
nitur, cum cane, gallo gallinaceo & viperâ, & si-
yustias comprehensus, secundum quod regionis
vicinum mare, vel in amnem projicitur, ut o-
n usu vivus carere incipiat, & caelum superstiti
atur l. poena parricidii 9. ff. ad L. Pomp. de Parri-
ff. l. un. C. de hi qui parent. vel liber. occid.

operans alicui, qui non parentum liberorumve
o cognationis vel affinitatis jure jungitur, is ex
m homicidarum, gladii nimirum sustinere co-
l. ad L. Pomp. de parric. Quomodo secundum
137.

e infantem vivum & membris distinctis à Deo
plosè occidit, viva in terram defoditur, & per
peracuto adacto occiditur; vel etiam in aquam
m desperationis periculum. Si verò hoc teter-
ius occurrat, ad terrorem incutiendum pradi-
stipitisq; adactionis servatur: vel mulier aquis
amen Jctorum consilio, forcipibus candenti-
rim, ars. 137. Hocq; usu moderno adhuc fre-
i hominis defessione & pali transfixione testis est
poena conjugem interficientis v. C. Kar. ars. 137.

de homicidio non criminoso & quidem intuitu
B 2 com-